ANUL III—No. 790 — EDIȚIA A TREIA — Marți 25 Februarie 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAȚIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

REDACȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

INTERVIEWUL NOSTRU CU UN DIPLOMAT

— ANGLIA SPRIJINA GRECIA.--CRIMA DIN CALEA VICTORIEĬ —

CASA RURALĂ

III

Din expunerea de motive a d-luĭ Anastase Stolojan cît și din dezbaterile Camereĭ s'a văzut că prin legea aceasta a liberalilor nu se dă atîta la iveală sufletul burghezo-liberal cît cel feudalo-conservator al partideĭ. Burghezimea proprietară de pămînt, cît și urmașiĭ boierilor vechĭ, aĭ nobilimeĭ noastre strămoșeștĭ, cît și aĭ nobilimeĭ fabricate, după vremurĭ, de domniĭ ce s'aŭ urmat pe tronurile țărilor romîneștĭ.

Interesele marilor proprietarĭ falițĭ aŭ împins la această lege, nu ale nenorociților de țăranĭ; căcĭ aceștia se vor lăcomi, știm noĭ, vor lua pămînt dar, neavînd capital, nicĭ cunoștințĭ științifice, țăraniĭ nu vor putea trăi nicĭ cu cele 12 hectare ce vrea să le hărăzească guvernul liberal de astă-zĭ. *Nu vor putea trăi fără a muncĭ aiurea, căcĭ nicĭ în Bavaria, atît de înaintată față cu noĭ nu pot trăi.* Țăraniĭ noștri nu pot să se ție ca micĭ proprietarĭ față cu proprietariĭ marĭ, după cum nu pot nicĭ maiștriĭ micĭ să ție față cu fabricile și atelierile marĭ. Uniĭ ca și alțiĭ sînt menițĭ să piară, să se topească față cu concurența celor marĭ, să se prefacă în proletarĭ, adică în oamenĭ carĭ nu aŭ alt mijloc de traiŭ afară de vinderea brațelor pe un salariŭ oareșĭ-care.

In alte țărĭ proprietariĭ marĭ aŭ înțeles de mult că pentru a ține în robie pe muncitoriĭ agricolĭ trebue să-ĭ aibă legațĭ de pămînt.

In veacurile trecute, la noĭ, asemenea lucru se făcea prin poruncă domnească dată tuturor locuitorilor de a nu se strămuta de unde se aflaŭ așezațĭ și, la caz, puterea publică avea grijă de a-ĭ aduce la moșia de unde fugiseră.

Acuma se face prin două chipurĭ: prin înțelegere între proprietariĭ saŭ arendașiĭ vecinĭ ca să nu se concureze, să nu-șĭ ia unul de la altul muncitoriĭ, așa ca să fie aceștia silițĭ a se tocmi cu prețurĭ joase de tot. Pe lîngă acest mijloc maĭ e altul maĭ dibaciŭ, maĭ ascuns maĭ greŭ de pătruns pentru mințile simple: e formarea uneĭ clase numeroase de proprietarĭ micĭ țăranĭ, carĭ prin interesul de a-șĭ lucra bucățelele lor de pămînt, să fie legațĭ maĭ tare de cît cu lanțurĭ de cutare saŭ cutare moșie, saŭ de cele maĭ vecine. Pe acești țăranĭ îĭ pot arendașiĭ și proprietariĭ marĭ despoiea în voie, de oare-ce oameniĭ caută să nu plece în lumea largă, acolo unde ar găsi plată maĭ bună pentru munca lor. E un fapt dovedit că asemenea țăranĭ ținuțĭ de nas cu veriga uneĭ păcătoase de proprietățĭ, maĭ mult închipuită, lucrează maĭ eftin de cît ceĭ carĭ sînt slobozĭ și pot căuta prețurĭ maĭ bune acolo unde le vor putea afla.

Noĭ sîntem bine încredințațĭ că țăraniĭ, dacă n'ar maĭ umbla să capete pămînt, ci s'ar organiza ca muncitorĭ agricolĭ în sindicate saŭ bresle, ar putea cîștiga maĭ mult pe an de cît acuma, cînd se chinue cu munca nefolositoare în mic, care nu poate și nicĭ nu aduce măcar plată atît de mare ca salarul ce-ar putea avea de la proprietariĭ și arendașiĭ marĭ.

Dar cred oare liberaliĭ reformiștĭ că prin asemenea legĭ, prin asemenea măsurĭ vor scăpa de revoluțiea socială care-ĭ așteaptă? In zadar le va fi, chiar de ar crede, chiar de s'ar legăna cu asemenea nesăbuită socoteală.

Pot să facă orĭ-ce: soarta societățeĭ burgheze e hotărîtă, această societate va pieri și în locu-ĭ se va întemeea societatea socialistă. Numaĭ această societate e în stare să împace cele două cererĭ ale științeĭ sociale: *proprietate mare, care să poată a se folosi de toate descoperirile științeĭ și tot o dată organizarea munceĭ ast-fel ca să poată muncitoriĭ a se folosi și eĭ de roadele munceĭ lor, ast-fel ca să piară de pe fața pămîntuluĭ, și cea din urmă formă a robieĭ — munca pe plată saŭ salar.*

Burghezimea romînă dă faliment cu această lege, vrea să se desfacă repede și cu preț bun de moșiile carĭ, din lipsă de capital, nu aduc destul folos pentru un traiŭ cu șampanie, icre negre, muerĭ scumpe etc. Guvernul liberal se face misitul care să ușureze desfacerea aceșteĭ falite frauduloase.

Sîntem încredințațĭ că țăraniĭ vor cerca și acest lucru. Dar tot așa de încredințațĭ sîntem că vor eșĭ pîrlițĭ ca și din cele-l'alte încercărĭ de pînă acuma.

Dar de oare-ce puterea de-a vîrî cu loviturĭ de maiŭ în capetele cele maĭ neluminate adevărurile sociale, a rămas pînă acuma tot a faptelor, credem că e foarte bine că guvernul liberal a venit cu această lege. *Criza agricolă a silit pe guvern să facă un pas, care ar fi putut să ceară zecĭ de anĭ de agitație țărănească. Ie bine că se face așa ușor; țăraniĭ vor gusta și din acest dar al partidelor burgheze și cînd le va fi amar de tot, nu maĭ aŭ unde merge:* **va trebui sa vie la noĭ.**

Decĭ mulțumim!

I. Nădejde

INTERVIEW CU UN DIPLOMAT

Pe acelaș diplomat din capitală, pe care un redactor al nostru l'a maĭ intervievat 'l-am rugat și astăzĭ după remiterea noteĭ ca să ne spuie părerea sa asupra situațiuneĭ. Iată convorbirea pe care a avut'o redactorul nostru cu diplomatul în cestiune.

* * *

«Ce credețĭ despre nota adresată de marile puterĭ Grecieĭ?»

— Cred — 'a răspuns diplomatul — **că atît stilul cît și conținutul noteĭ în chestiune sînt menite a întări guvernul Grecesc în convingerea sa că se bucură de concursul neputințeĭ puterilor.**

* * *

«Dar s'ar putea ca Grecia să se opuie dorințeĭ marilor puterĭ?»

— **Nu numaĭ că se poate, dar sînt convins că Grecia va rezista, pentru că actualele interese ale marilor puterĭ în și în afară din Europa, cunoscute guvernuluĭ grec ca și întregeĭ lumĭ, dovedesc că o acțiune, o adevărată acțiune comună a marilor puterĭ e imposibilă.**

* * *

«Atuncĭ, cum staŭ acum lucrurile?»

— **Dacă nu mă înșel Anglia are tot interesul de a silì pe Rusia la un războiŭ în peninsula balcanică. In urma unuĭ asemenea războiŭ Rusia ar trebui să preconizeze — de-ar fi victorioasă saŭ nu — timp de douăzecĭ de anĭ pace. Și tocmaĭ asta-ĭ trebue Anglieĭ, pentru a împedecă pe Rusia ca să se apropie de Indiĭ.**

* * *

«Vrea să zică d-voastră credețĭ că Anglia sprijină pe grecĭ?»

— **Ințelegețĭ bine că aceasta-ĭ o chestiune delicată la care nu pot răspunde. Cred că va ajunge să declar că sub actualele condițiunĭ, cele maĭ hazardate combinațiunĭ nu sînt cu totul lipsite de probabilitate și ne putem aștepta la cele maĭ straniĭ alianțe și configurațiunĭ politice.**

INTERVIEW CU DELYANNIS

Finanțele greceștĭ.—Grecia nu-șĭ retrage oștile din Creta.—Ce va face Grecia de va fi atacată.—Incheere.

Un redactor al luĭ *Figaro* a avut următoarea convorbire cu primul-ministru al Grecieĭ. Avînd în vedere interesul ce prezintă, o publicăm în întregime:

— Europa, zice Delyannis, a stat nepăsătoare față cu măcelurile din Creta, de aceea Grecia, silită de voința poporuluĭ, a trebuit să ia armele. *Ar fi trebuit să lase Europa pe Grecia să se lupte cu Turcia.* Nicĭ mărimea, nicĭ bogăția insuleĭ nu ne-a dictat purtarea, dar Cretaniĭ sînt frațiĭ noștri. *Avem acuma in Grecia 28,000 de fugarĭ Cretanĭ, carĭ ne costă 30,000 de leĭ pe zi.* **Și se maĭ miră că finanțele Grecieĭ staŭ prost!**

— Vețĭ putea măcar plăti cupoanele datorieĭ publice? întreba ziaristul.

Delyannis răspunse: Cum să putem, cînd politica nenorocită a puterilor ne împinge și la maĭ marĭ cheltuelĭ?

— Zvonul că regele *George* a voit să-șĭ păstreze coroana, provocînd chestia cretană e o minciună, apoĭ urmă maĭ departe: Regele s'a supus voințeĭ poporuluĭ.

La întrebarea dacă *Grecia își va schimba purtarea față cu ultimatul puterilor*, Delyannis răspunse apăsat:

— **Ne este peste putință să dăm îndărăt, peste putință din orĭ-ce punct de vedere.** Poporul nu va îngădui.

Jurnalistul urmă: *Dar vețĭ retrage măcar oștile din Creta?*

— **Nu,** *absolut nu,* răspunse Delyannis.

— Și ce vețĭ face dacă puterile vor întrebuința sila contra d-voastre?

— Atuncĭ va trebui ca puterile să zdrobească Grecia. *Retragerea oștilor din Ceta ar fi semnalul celor maĭ sîngeroase măcelurĭ.* Dacă Europa ne va sili la acest pas prin puterea tunurilor, va trebui să-șĭ ia răspunderea pentru aceste măcelurĭ.

— *Dar nu va ataca oare Grecia pe uscat Turcia?*

— N'am drept să vă răspund — zise Delyannis, după ce stătu puțin pe gîndurĭ. Chiar dacă n'ar fi acesta planul guvernuluĭ, **e de temut că poporul ne va împinge și la aceast pas.** *Atuncĭ n'ar maĭ fi războiŭ turco grec, ci un războiŭ general în care s'ar amesteca Serbia, Bulgaria și alte popoare, ca să ceară cu armele în mînă ceea ce privesc ca lucrul lor.* Dacă puterile ne ar fi lăsat să luăm Creta, nimic din acestea nu s'ar fi întîmplat. Cît ne privește pe noĭ: *nu primim autonomia ce puterile aŭ ticluit pentru Creta și încă sub un guvernator turc.* Măcelurile ar începe pe dată. Dacă vrea Europa să fie dreaptă, facă plebiscit. Să întrebe pe Cretanĭ: Voițĭ să rămînețĭ la Turciea? Voițĭ să fițĭ aĭ puterilor marĭ? Vroițĭ anexiunea la Grecia? Voițĭ neatîrnarea? **Sînt încredințat că chiar o parte din musulmanĭ va vota anexarea la Greciea.** *In orĭ-ce caz ne vom supune plebiscituluĭ.*

Apoĭ încheе: Putețĭ publica pe față că **Grecia nu-șĭ va retrage oștile din Creta că cere un plebiscit și că maĭ degrabă va primi să fie ștearsă de pe harta Europeĭ de cît să se supuie amenințărilor.**

RESCOALA DE LA TUDORA

De sigur că nu s'a șters încă din mințile cititorilor noștri îngrozitoarea dramă petrecută acum doĭ anĭ de zile în satul Tudora din jud. Botoșanĭ.

Foamea, unită cu nedreptățile arendășeștĭ și ințețită de asupririle unuĭ om, pe care nenorocirea luĭ și guvernul d-luĭ Catargiu îl pusese în fruntea comuneĭ—hotărî pe sermaniĭ locuitorĭ să uite și de lege și de «cel de sus», și să 'șĭ facă singurĭ dreptate.

Intr'o zi unul dintre pricinuitoriĭ nenorocirilor lor — din nefericire poate cel maĭ puțin vinovat — primarul comuneĭ — căzu victimă furieĭ noroduluĭ. Nenorocitul primar fu sfîșiat și spînzurat în fața primărieĭ!

A rămas neuitat procesul Tudorenilor. In fața justițieĭ ca și în fața foameĭ eĭ aŭ declarat cu un curaj demn de vremurile antice, că vor primi aceiașĭ pedeapsă cu toțiĭ, că vor înfunda ocna dacă așa va zice legea, dar că nu vor milă, ci dreptate.

O dacă ar fi priceput clasele noastre stăpînitoare acel curaj al omuluĭ care nu maĭ are nimic de pierdut pe lume!.. Doĭ anĭ de zile aŭ trecut de atuncĭ și țăraniĭ aŭ ajuns *în parte* la încheerea pe care o repetăm mereŭ muncitorimeĭ că nu oameniĭ sînt adevărațiĭ vinovațĭ aĭ suferinților claseĭ de jos ci alcătuirea socială și că în zadar vor înfrunta negrile închisorĭ și mustrarea de conștiință căcĭ suferințele nu vor înceta.

Dar nu ne-a fost dat ca să putem încă răzbate pînă în inima Tudoreĭ și prin lumina învățăturilor noastre să risipim negura cara încă învălueşte mințile nenorociților sătenĭ — și azĭ foamea, nedreptățile și asupririle și-aŭ dat iar mîna pentru a îndemna pe Tudorenĭ să-șĭ caute singurĭ dreptate.

Iar o crimă... și nimenĭ, nimenĭ care să-ĭ oprească, să-ĭ mîngîie și să le verse în inimĭ speranța unor vremurĭ maĭ bune...

Tovarășĭ, de ce sîntem așa de slabĭ?

Fix.

CHESTIA ORIENTULUI
și
SOCIAL - DEMOCRAȚIEA

I

Cunoscutul cap teoretic al nostru, K. Kautsky își arată părerile în privința chestieĭ orientale așa de bine și de adînc în cît nu putem să nu le facem cunoscute pe scurt și cititorilor noștriĭ.

Felul de producere capitalist în Europa a fost de la început chiar în strînsă legătură de negoț cu Orientul, decĭ cu vechile țărĭ civilizate din Asia. Acolo aveaŭ capitaliștiĭ prada cea maĭ bogată și locurile cele maĭ bune pentru a-șĭ desface cu preț mărfurile. Iată de ce de la această pradă aŭ izvorît atîtea lupte de la veacul al 16-lea în coace.

La început Turciĭ eraŭ tarĭ, dar de la veacul al 18-lea în coace puterea lor a tot scăzut. Cauza cădereĭ a fost faptul că puterea Turcilor se rezema pe temeliĭ, carĭ nu îngăduiaŭ dezvoltarea capitalistă, iar vecinătatea Europeĭ îĭ punea ca Rusieĭ și Polonieĭ problema orĭ să se dezvolte capitaliceşte orĭ să piară.

Cu cît slăbea maĭ mult Turcia cu atîta maĭ mult creștea lăcomia puterilor europene capitaliste de-a o înghiți; maĭ ales după deschiderea canaluluĭ de Suez (1869), care aduse prin mediterana răsăriteană calea la Indiĭ. Iar punctul cel maĭ însemnat din Turcia e Constantinopolul, căcĭ stăpînul luĭ, dacă va avea destulă putere e șĭ stăp'nul căieĭ spre Indiĭ și China. Maĭ lacomă de cît toate însă a fost o țară necapitalistă, *Rusia.* **Pentru dînsa Constantinopolul e și siguranța de a domni asupra Europeĭ întregĭ.** (Engels).

Iată de ce toate puterile marĭ aŭ fost unite contra Rusieĭ, cînd a venit vorba de Constantinopol (Țarigrad).

Acela-șĭ interes îl are și democrația european contra Rusieĭ, căcĭ orĭ-ce sporire a putereĭ ruseștĭ însamnă întărirea reacțiuneĭ în Europa întreagă.

Țăraniĭ și orașele'n Turciea, domnia seraiuluĭ.

Țăraniĭ turcĭ sînt în adevăr oamenĭ de treabă și cinstițĭ, dar nu domnesc eĭ acolo. In orașe însă și în deosebĭ în Constantinopol, Turciĭ sînt cu totul stricațĭ. «In toate țările orașele sînt cu barele crimeĭ, dar în Turciea nepotrivirea între orașe și sate e maĭ mare de cît orĭ unde, pentru că orașele sînt maĭ toate de origină grecească și decĭ vor fi păstrat corupțiea veche bizantină». (*S. G. B. St. Clair and Ch. A. Bropty*).

De ce aŭ păstrat orașele această corupție? Pentru că nicĭ n'aŭ înaintat maĭ departe de cît imperiul bizantin în privința economică, ba chiar aŭ căzut. Ca și în cea di'ntîiŭ mie după Christos nu-șĭ trag puterea din industrie, ci din jupoerea țărenilor prin negoț, camătă și dărĭ. Clasele industriale sînt foarte puțin dezvoltate și în totul atîrnătoare de negutătorĭ, cămătarĭ și pașale; nu-ĭ acolo nicĭ o burghezime industrială plină de putere și nicĭ un proletariat industrial aste două imboldirĭ spre progres în Europa civilizată. Deosebirea între împărățiea turcească și cea bizantină e că s'a schimbat stăpîniĭ; în loc de o rasă foarte rafinată în cilivizație, aŭ venit niște barbarĭ brutalĭ, carĭ aŭ deprins de la bizantiniĭ toate relele, ear nicĭ un bine al civilizațieĭ. Impărățiea bizantină era cea din urmă remășiță a cultureĭ antice păstrată în mijlocul bărbărieĭ generale a Europeĭ, de la năvălirea barbarilor și pînă la cruciate. Impărățiea turcească e cea din urmă rămășiță a bărbărieĭ în Europa capitalistă civilizată.

Culmea aceșteĭ corupțiĭ e cîrmuirea seraiuluĭ domniea absolută a sultanuluĭ, a odaliștilor și scopiștilor luĭ, ca ĭ sînt pe-atît de lacomĭ pe cît de proștĭ și de cruzĭ. Acest guvern s'a împotrivit la orĭ-ce reformă, care să facă din Turciea o țară civilizată. Acest guvern trebuia răsturnat, alt-feliŭ nicĭ o înfrîngere a Rusieĭ nu putea fi de folos pentru Turciea. Asta era și părerea luĭ Marx. (Srisoarea de la 4 Februarie 1879). După dînsul Rusiea a fost învingătoare la 1877—78 *pentru că Turciĭ cu adevărat patrioțĭ n'aŭ făcut revoluție'n Constantinopol* și decĭ a rămas la putere cumnatul sultanuluĭ un *Mahmud Damat.* **Această unealtă a Rusieĭ a paralisat și compromis armata turcească, fapt deplin cunoscut în Constantinopol.**

Virtus

TURBURARILE IN ORIENT

Confederatia balcanică

Confederația balcanică ar fi după toate cele cîte am văzut singura soluție potrivită, care ar crea în Orient o situație pacînică și fericită diverselor naționalitățĭ din Turcia. Apoĭ faptul acesta ar fi și conform dreptuluĭ actual, căcĭ este o anomalie neasemănat de dureroasă să vezĭ în Europa un anume grup de popoare stăpînite și subjugate de o secundă putere; și împrejurarea aceasta numaĭ rost nu poate avea în timpurile actuale.

Dacă cu adevărat Europa e animată astă-zĭ de ideile liberale și democratice, dacă din principiŭ este în potriva atentăriĭ politice a celuĭ maĭ tare față de ceĭ maĭ slabĭ, apoĭ atuncĭ ar fi o curată contrazicere de teoriĭ și practică, ar fi o atitudine cît se poate de pasivă și blamabilă din partea marilor puterĭ suferind ca naționalitățile din imperiul otoman să fie înghițite și mistuite de acest noŭ element disolvant, fie acest element Greciĭ saŭ Bulgariĭ după cum ne o probează aspirațiunile și tendințele lor.

In privința uneĭ confederațiunĭ, marele politic și diplomat Gladstone, și-a dat cuvîntul maĭ de curînd știind foarte bine că numaĭ grație uneĭ atarĭ organizațiunĭ s'ar putea deslega odata pentru tot-deauna chestiunea în Orient.

Și părerea emisă e foarte dreaptă, foarte lăudabilă, simțindu-se cu drept cuvînt că nicĭ un stat din afară n'are dreptul de a rîvni la fericirea și integritatea naționalităților din Turcia carĭ se luptă pentru o emancipare definitivă ne cum pentru o emancipare provizorie și de transiție.

Și apoĭ, cînd ar fi să stabilim faptele în măsura lor naturală, ne-am mira, de bună seamă de unde și pînă unde Greciĭ și Bulgariĭ cer împroprietărirea lor în Macedonia, cînd cunoscut este că acolo nu trăesc numaĭ Grecĭ saŭ Bulgarĭ, ci maĭ sînt și Romînĭ, Albanejĭ, Armenĭ Ovreĭ, etc.

Prin urmare, în fața unuĭ amalgam de popoare cu personalitate națională distinctă și bine lămurită, cu tendințĭ și aptitudinĭ inerente fireĭ lor de rasă deosebită, în fața acestuĭ amalgam de popoare, zic, ar fi o nedreptate strigătoare la cer ca forțe streine să li se impue și să le cotropească.

In fața acestor împrejurărĭ în consecință, și în fața dreptuluĭ ce posedă fieste-care individ precum și fieste-care popor de a se desvolta și conserva după natura luĭ de a fi, neatîrnarea naționalităților astă-zĭ supuse și constituirea lor în confederație, iată mijlocul adevărat de a se procede cu legalitate și de a evita or-ce conflict pe viitor.

Apoĭ dacă ast-fel nu va fi, nu ințelegem ce sens or-fi avînd popoarele robite!

Dar nouă ni se pare chiar în folosul Grecilor și Bulgarilor de a se lepăda de dorința de a predomina în orient; ar fi maĭ bine să caute a se consolida în interior de cît să încerce de a-și întinde hotarele geografice. Și iată argumentul ce ne îndrituește a susține aceasta;

Este fapt bine cunoscut, că ceĭ supușĭ păstrează în totdeauna o rancună în potriva claselor stăpînitoare; și maĭ cu seamă în lupta de conservare a individualitățiĭ etnice rancuna aceasta trebue să fie și maĭ puternică, și noĭ carĭ cunoaștem politica de cotropire a vecinilor noștri nu ne îndoim cîtușĭ de puțin că sistemelor de desnaționalizare se va lămuri chiar dintru început pe căĭ violente. Dacă astă-zĭ în Turcia greciĭ de pildă, fac tot posibilul a împedeca desvoltarea celor-lalte naționalitățĭ cu cît maĭ mult se vor folosi dînșiĭ de procedeul acesta cînd dat le va fi mijlocul de acțiune.

Prin urmare, or-cine poate vedea, că din capul loculuĭ nu vor suferi macedoneniĭ să fie disolvațĭ de coreligionariĭ lor maĭ ales că aceștia le daŭ sfaturĭ și pilde frumoase întru a se lupta pentru patriotism libertate și egalitate în stat.

Sub o guvernare streină decĭ, tulburările în Orient nu vor lipsi nicĭ o dată și se înșală amar aceia carĭ vor fi crezînd că prin alungarea musulmanilor și prin autorizarea altora în locu-le aŭ pus punctul pe i o dată pentru tot-d'a-una.

Apoĭ, fie zis în treacăt, dacă Macedoneniĭ se răscoală acuma, cînd aŭ a face cu o forță militară mult maĭ puternică și mult maĭ crîncenă, dacă îndrăznesc a face față Turcieĭ, ce va fi mîine — dacă așa va fi să fie — cînd vor veni asupră-le state micĭ, carĭ în ce privește valoarea numerică rămîn maĭ pre jos de cît numărul populațiilor din imperiŭ. Căcĭ numaĭ Albaneziĭ sînt aproape două milioane; dar romîniĭ? dar cele-l'alte naționalitățĭ? Cum te împacĭ decĭ cu toate aceste elemente refractare și cu tendințĭ deosebite!

Pe ziua de astă-zĭ încă Albaneziĭ sînt constituițĭ militărește, sînt organizațĭ în trupe cu căpeteniĭ de valoare și experiență în ale războiuluĭ, chiar astă-zĭ sînt gata să sară la hotare spre a-șĭ apăra teritoriul, aĭ căruĭ vechĭ și legitimĭ locuitorĭ sînt, și vor suferi mîine să fie nimicițĭ fără a face apel la eroismul și spiritul lor de libertate și independență. Iar dacă astă-zĭ

lbanezii, precum și alții, iaŭ o atitudine ostilă ță de pretențiile vecinilor lor o fac aceasta nu folosul intereselor Turciei, în contra căreia înși-și luptă ne mai putîndu-I îndura desposmul laș și barbar, ci o fac ca să afirme că nu place pe viitor o dominațiune așa numită restina ortodoxă, precum nu le place pe ziua astă-zi nici semi-luna luĭ Mahomet. Ceea-ce place, ceea-ce stă scris pe drapelul lor este: eatîrnarea, confederațiunea pentru care cu atîta rtfă și lăudabilă energie luptă!

Nușl Tulliŭ.

RĂSPUNSUL GRECIEI

După cît se vede guvernul grecesc nu va a respuns noteĭ de cît după trecerea ternenuluĭ de șease zile.

Ultima depeșă ne vestește că în cercurile iplomatice se așteaptă totu-și respunsul nainte de acest termen.

* * *

Nu maĭ încape nicĭ o îndoială asupra ptuluĭ că răspunsul Grecieĭ va fi negativ. uvernul din Atena e convins că unirea între puterĭ va pieri îndată ce va fi orba de a lua măsurĭ coercitive efective contra Grecieĭ. De-o cam-dată toate asele marineĭ grecești de războiŭ aŭ pă-ăsit Pireul.

* * *

Intr'adevăr în cercurile diplomaice deși se dezminte știrea că deja 'ar mai exista înțelegerea între uterĭ, totușĭ nu se ascunde îndoiala e predomină că se vor aplica de apt, măsurĭ coercitive, împotriva Grecieĭ.

PROCLAMATIA STUDENT. ATENIENI

Studenții din Atena aŭ adresat studenților rmătorul apel:

«Iubițĭ colegĭ! Studențimea universitară din Atena trimite salutările eĭ colegiale studenților in lumea veche și nouă, cerîndu-le ajutorul oral, într'o luptă pentru care de sigur că inainte simpatizează. O fi și o domnie streină ndreptățită cîte o dată, pentru continuarea omnieĭ turceștĭ nu există îndreptățire. Drepurile acordate creștinilor din Turcia și nerealizate de Turcia, aŭ luat marilor puterĭ orĭ-ce rept de-a tolera menținerea domnieĭ turceștĭ. recia însă șĭ-ar pierde dreptul de existență și 'ar încărca de rușine, dacă după o experiență e anĭ de zile și față cu istoria ar părăsi acum e frațiĭ săĭ și ar refuza să primească anexarea reteĭ.

Peste interesele egoiste ale marilor puterĭ, tă universala putere a opinieĭ publice, și acesteia ne adresăm convinșĭ că-'șĭ va ridica glasul u pentru elenism și Creta, ci pentru drepturile fundamentale ale civilizațieĭ și în interesul storieĭ timpuluĭ nostru. Ne adresăm în primul ind tinerimeĭ universitare din lumea veche i nouă, care vecĭnic a stat în fruntea mișcărilor generoase și de care ne simțim strînșĭ legațĭ, prin tendința comună spre adevăr și știință spre libertate și cinste, spre dreptate și umanitate.

Ne adresăm vouă, colegĭ germanĭ, vouă, carĭ avețĭ acum o patrie mare, mulțumită aceleeașĭ conștiințĭ naționale, pentru care luptăm noĭ astă-zĭ, aceleașĭ aspirațiunĭ după dreptate, cinste, adevăr și libertate, prin care s'a distins poporul vostru, în numele acelor sfinte sentimente carĭ vă însuflețesc și pentru carĭ lumea vă consideră.

Dorim să ne ajutațĭ în lupta dreaptă pe care o dăm. Să vă punețĭ în fruntea opinieĭ publice, cum aŭ făcut-o *părințiĭ voștriĭ* în al doilea deceniŭ al acestuĭ veac; dorim să manifestațĭ adevăratul sentiment și adevărata conștiință a uneĭ marĭ și nobile națiunĭ.

Am dori să ridicațĭ glasul vostru și să protestațĭ în contra faptuluĭ de necrezut, că la sfîrșitul secoluluĭ 19, vase de războiŭ creștine aŭ tras cu boambe și melinită asupra unor creștinĭ carĭ luptă pentru existența lor, asupra unor femeĭ slabe, pentru a ușura prin intervenția lor, stăpînirea Sultanuluĭ — și acestea toate în numele cultureĭ și a păceĭ universale».

În numele studenților din Atena
«Societatea Academică»

CESTIUNEA ȚARANEASCA

Discursul d-luĭ doctor Manolescu la Senat

VII

Saŭ început de infiltrație abundentă de învățămînt agricol și industrial casnic, dacă nu vrea în școale, cel puțin între școalele. —Cele cîte-va școale agricole sînt numaĭ nominale. — Să vă raportez în scurt despre una, nu agricolă este adevărat, dar chemată să dea învățătura copiilor de țăran: școala normală de Cîmpu-Lung. Are un local care a costat 1,200,000, (un absolvent costă 16,000 leĭ), înzestrată cu calorifere, cu lumină electrică, cu parchete în carelagiurĭ, etc., dar în ea este un focar de conjuctivită granuloasă; sînt 240 elevĭ sînt și 240 vioare, iar în jurul școaleĭ rîpĭ imense sălbatece, der bine împrejmuite cu scîndurĭ și d'asupra rîpelor, dominînd școala, un cimitir în care se îngroapă și astăzĭ!

Moralitatea a 240 elevĭ este condusă de un director, om distins este adevărat și un pedagog de 70 anĭ!

Eŭ cred că în aceste condițiunĭ școala aceasta ne pregătește bine luptătorĭ în războiul cu boalele și cel economic.

Lipsa unuĭ asemenea început este cu atît maĭ tristă cu cît sînt 600,000 fiĭ de agricultorĭ, care o reclamă, cu cît războiul economic este declarat și cu cît în războiul cu boale perdem anual miĭ de suflete ce trebuiaŭ să trăiască.

Acu după ce am espus aceea ce Statul dă țăranilor, sub numele de *administrație, de apărare în contra boalelor* și *de instrucție*, dațĭ'mĭ voe să complectez tabloul causelor,

—Causele ce maĭ adaog la tabloul precedent sînt două: rea admnistrație și serviciŭ sanitar insuficient. Cît despre instrucție, reconform cu necesitățile luĭ regionale și locale, aceasta se coprinde în tabloul precedent, sub numele de ignoranță.

In modul acesta am ajuns la tabloul definitiv al causelor despre care am vorbit către început.

Carĭ sînt mijloacele de îndreptare?

Nu pot avea pretențiunea să stabilesc și modalitatea din punctul de vedere al proecțiuneĭ și al aplicațiuneĭ mijloacelor ce eŭ cred eficace, pentru aceea mă voiŭ mărgini de a expune cu trăsurĭ generale acestor mijloace, lăsînd chestiunea modalitățeĭ celor ce sînt datorĭ să se ocupe de soarta țăranuluĭ. Mijloacele a căror aplicațiune rațională, după părerea meaĭ vor putea face îndreptarea stăreĭ rea a țăranuluĭ expuse în trăsurĭ generale sînt 5 principale:

Mijlocul I. Să se dea învățămîntuluĭ rural direcția ca toate cunoștințele carĭ radiază din școala sa să întîlnească în realizarea cunoștințelor necesare producțiuneĭ rurale regionale, în numărul, cantitatea și calitatea ce permit condițiunile telurice și climatrice și la realizarea cunoștințelor, ca fie-care țăran să'șĭ cunoască inamiciĭ sănătățeĭ și aĭ viețeĭ.

In modul acesta țăranul va fi armat cu armele necesare în luptele de fie-care moment: *războiul economic și cel cu boalele.*

In ce privește acest mijloc trebue să vă afirm convingerea mea că el este fundamental; fără el vom merge din răŭ în maĭ răŭ. Că-ĭ răŭ, se poate vedea din însășĭ budgetele Statuluĭ, în care suma de 50,000,000 este produsă din venitul utilitățilov neutre, ca tutunul și negative, ca alcoolul.

Intr'o țeară în care budgetele se nutresc mult din veniturĭ ale utilităților neutre și negative, în loc de veniturĭ din utilitățĭ pozitive, adică de substanțe esențiale vieței, este o țară care cel puțin trebue să se îngrijească de viitorul săŭ.

Incă odată mijlocul acesta este fundamental; fără el cele alte, ce voiŭ expune, dacă se vor aplica singure, se va face o operație biurocratică; în ipoteza în care s'ar realiza singur acest mijloc, rezultatul va fi progres încet, dar va fi, iar cele-alte le va recupera poporul, de sigur cu perdere morală pentru instituțiunile însărcinate cu direcția spiritelor.

Mijlocul II. Puterea care are direcția morală să'șĭ impue ca objectiv reforma, conform intereselor producțiuneĭ rurale și sănătățeĭ solide a regimuluĭ alimentar și a regimuluĭ festival creștinesc.

Mijlocul III. Intru cît mărirea victorieĭ în cele două războaĭe permanente în carĭ luptă țăranul, depinde adesea de dreptatea măsurilor de schimb, de circulație, etc., și de direcția generală a economieĭ țăreĭ, să se urmărească ca acele măsurĭ să fie aceleașĭ și pentru marile și micul producător.

Dacă zic acestea, este că cunosc măsurĭ nedrepte față cu micul producător. De exemplu, la drumul de fer, colonialele toate plătesc clasa a II, pe cînd peștele sărat plătește clasa I. Țăranul nu se poate bucura de avantagiul unuĭ vagon cu preț redus, întru cît el maĭ nicĭ o-nu poate avea un singur soiŭ de semințe pînă la concurența a 10.000 kilograme.

Maĭ multe soiurĭ de semințe nu se primesc pentru greutatea unuĭ vagon cu preț redus.

Mijlocul IV. — Guvernul pătrunzîndu-se de adevărul că administrația, care trebue să fie în Stat, sistem nervos de sensibilitate generală a devenit sistem nervos de sensibilitate specială, în sensul de a face politică de partid, de a ști pe alegătorĭ devotabilĭ, să facă orĭ-ce sacrificiŭ, ca administrația să reintre în rolul eĭ normal fisiologo-social.

(Va urma)

CASA RURALA LA CAMERA

Discursul luĭ V. G. Morțun

Publicăm azĭ în rezumat, discursul prietenuluĭ nostru V. G. Morțun, pronunțat în ședința Camereĭ de la 21 Februarie.

Domnilor, un lucru foarte adevărat a fost constatat de d. Tache Ionescu în discursul săŭ de erĭ: că noĭ aicĭ în Cameră sîntem nevoițĭ a intra în prea amănunțite cercetărĭ a proectelor de legĭ. Aceasta din pricină că chestiunile ce se aduc în dezbaterile noastre, nu se prea dezbat maĭ înainte în deajuns în afară de Parlament, prin întrunirĭ publice, presă, etc.

Maĭ ales chestiunea proprietățeĭ, e atît de vastă, că orĭ din ce punct de vedere veĭ voi s'o studiezĭ, în forma și în evoluția eĭ, îțĭ va trebui nu o ședință, saŭ două saŭ treĭ, ci nenumărate ședințe, pentru complecta eĭ limpezire...

Mă voiŭ mărgeni să enunț cîte-va ideĭ numaĭ, carĭ mă fac să fiŭ contra principiuluĭ acesteĭ legĭ. Maĭ înainte însă voiŭ respinge cîte-va afirmărĭ asupra trecutuluĭ nostru istoric, care a fost falșificat în cuvîntările unor oratorĭ, susținătorĭ aĭ proprietățeĭ marĭ.

D. Iancovescu, în cuvîntarea sa atît de obiectivă, șĭ-a căutat și șĭ-a ales foarte bine armele de combatere. Pentru a combate principiul proprietățeĭ micĭ, d-sa a căutat să arate că «*proprietariĭ marĭ aŭ fost salvatoriĭ marĭ aĭ neamuluĭ și aĭ țăreĭ*». Nimic maĭ falș de cît această afirmație, din punct de vedere istoric.

N'avem de cît să studiem care a fost atitudinea marilor proprietarĭ de pe vremurĭ. Sub Mihaiŭ Viteazul — după cum am arătat și cu ocazia respunsuluĭ la Mesagiŭ — mariĭ proprietarĭ, departe de a fi salvatoriĭ neamuluĭ și aĭ țăreĭ, aŭ silit pe Domn să facă acel pact, prin care se înființa *iobăgia țăranuluĭ.*

Dacă venim maĭ încoace, ce aŭ făcut mariĭ proprietarĭ pe vremea luĭ Tudor Vladimirescu? Fost-aŭ eĭ cu națiunea revoltată? Nu! Eĭ s'aŭ alăturat pe lîngă Ipsilante, instigînd în contra revoluționaruluĭ Romîn. (Aplauze).

Istoria țăreĭ e de față spre a ne dovedi că, pentru ca să-șĭ facă interesele lor aicĭ în țară, partidele de boierĭ romînĭ alergaŭ carĭ la Turcĭ, carĭ la Ungurĭ și la Leșĭ, și apoĭ, cu facla într'o mînă și cu sabia în alta, năvăleaŭ asupra țăreĭ, arzînd și măcelărind totul în calea lor, ca să arate că eĭ sînt salvatoriĭ țăreĭ și aĭ neamuluĭ acestuia!

Dacă trecem la perioada dintre revoluția luĭ Tudor Vladimirescu și marile consfătuirĭ ale Divanuluĭ ad-hoc, avem să găsim în actele istorice, necontenite petițiunĭ de-ale boierilor către Țarul tuturor Rusiilor, prin carĭ îl chemaŭ să vie să cucerească Moldova.

D. Tache Ionescu, aducea ca dovadă în sprijinul mareĭ proprietățĭ, lupta pe care o duce elementul romînesc de sub coroana Habsburgică. D-sa zicea că de aceea sînt rezlețite și slabe elementele romîne peste munțĭ, pentru că acolo nu sînt proprietarĭ marĭ. Dar oare maĭ nainte n'aŭ fost acolo marĭ proprietarĭ? Ce s'aŭ făcut, unde sînt dînșiĭ? Pentru ca să-șĭ facă interesele în bună pace, aceștĭ marĭ proprietarĭ s'aŭ făcut Ungurĭ! Aplauze).

Dar pe vremea stăpînireĭ fanarioților, cîțĭ marĭ proprietarĭ din Romînia lăsaŭ pe copiiĭ lor să vorbească romînește! Și la cîțĭ nu le era rușine chiar, de a se numi romînĭ! (Aplauze).

Dacă țara asta a trăit și dacă o avem astă-zĭ așa cum este, s'apoĭ aceasta a întîmplat grație moșnenilor și răzeșilor, carĭ aŭ apărat o cu sîngele lor în contra dușmanilor. (Aplauze. Bravo!)

Tot atît de greșită e comparația ce se face între noĭ și Serbia și Bulgaria, susținîndu-se că Romînia a întrecut aceste țărĭ în civilizație, pentru că ea e țară de proprietate mare, pe cînd ele sînt cu proprietate mică. Nu-ĭ adevărat. Adevărata explicație stă în faptul că noĭ am fost maĭ puțin de cît Serbiĭ și Bulgariĭ supușĭ dominațiuneĭ otomanilor. Eĭ eraŭ în directă atingere cu aceștia, pe cînd noĭ aveam o puternică linie de despărțire: Dunărea.

D. Iancovescu, pentru a arăta foloasele mareĭ proprietățĭ, citează pe Garofalo. In cartea citată, n'a vorbit însă Garofalo, ci a vorbit *baronul de Garofalo*, care avea nevoe să vorbească în bine de bisericuța sa.

D. Iancovescu a uitat însă să ne arate că același Garofalo, la pagina care urmează imediat citațiuneĭ sale, zice: «De sigur, prin instituțiunea proprietățeĭ mulțĭ oamenĭ ajung într'o situație superioară, care face maĭ sigură izbînda în lupta pentru traiŭ, dar proprietatea nu poate produce selecția inteligențelor».

Ce ne interesează oare astă-zĭ pe noĭ? Să conservăm numaĭ pe cîțĭ-va marĭ proprietarĭ bine, carĭ prin firea lucrurilor sînt bine înarmațĭ, saŭ să conservăm mulțimea poporuluĭ, care face bogățiile acesteĭ țerĭ și care totușĭ duce viața cea maĭ mizerabilă? Interesul nostru este nu să avem cîțĭ-va oamenĭ carĭ să priceapă și să guste frumusețele estetice, ci o pătură de oamenĭ puternică, viguroasă, care să fie în stare a apăra această țară, în grelele momente prin carĭ trecem.

Să trec la rolul economic, pe care se întemeeaŭ atît d. Iancovescu cît și d. Tache Ionescu, cînd apăraŭ proprietatea mare. Maĭ aniĭ trecuțĭ, d..... a ținut în acest parlament o cuvîntare, mult aplaudată de d-v., în care spunea că «starea țăranuluĭ romîn e atît de mizerabilă, din cauză că el nu știe să-șĭ cultive bucata luĭ de pămînt». E adevărat. In țara romînească țăranul nu știe să-șĭ cultive pămîntul. Dar oare mariĭ proprietarĭ cultivă maĭ bine, maĭ științificește?

Din cine se compune clasa proprietarilor marĭ? Și nu vorbesc aicĭ de cele două treĭ excepțiĭ fericite... Se compune din toțĭ fiiĭ marilor proprietarĭ, carĭ aŭ fost trimeșĭ în străinătate, de unde s'aŭ întors advocațĭ, ingginerĭ, etc., cu un cuvînt străinĭ de cultura pămîntuluĭ. Odată stăpînĭ de moșiĭ, cîțĭ din eĭ aŭ mers să-șĭ cultive aceste moșiĭ? Foarte puținĭ! Ceĭ-l'alțĭ le-aŭ lăsat pe mîna administratorilor, vechililor, arendașilor, carĭ aŭ cultivat și cultivează pămîntul cu aceleașĭ unelte vechĭ, în același chip elementar, ca și strămoșiĭ noștri. (Aplauze).

Aceasta e starea mareĭ proprietățĭ, aceasta e cultura care ĭ-ațĭ dat-o, și de aceea a fost atît de naturală fraza care ĭ-a scăpat d-luĭ Tache Ionescu, în valurile de elogiĭ ce le aducea proprietățeĭ marĭ: «Eĭ bine, ce să-șĭ închipue țăranul, cînd consideră pe proprietar doar ca un mare strîngător de impozite!»...

In privința mașinelor agricole stăm iarășĭ răŭ. Pînă acum, de-abia dacă s'aŭ introdus pe proprietatea mare batozele și cîte o mașină de secerat...

D. *Marghiloman*: A! Nu-ĭ adevărat!

V. G. Morțun: Domnule Marghiloman, lăsați-mă să vorbesc.

Dar dacă am presupune că s'aŭ introdus și se introduc mașinĭ, știțĭ care este rezultatul lor? Pentru noĭ, cîțĭ-va proprietarĭ, foloase, pentru țărănime sărăcie. Bogăția noastră provine din supra-munca, din munca neplătită a țăranuluĭ (zgomot, ilaritate).

V. G. Morțun: Dacă vi se aduc numaĭ nișțe simple constatărĭ a faptelor, d-v. dezaprobațĭ. Nu înțeleg această procedare.

De ce nu mĭ ascultațĭ maĭ întîiŭ, și după ce voiŭ vorbi putețĭ să facețĭ tot ce vrețĭ!

...In privința îmbunătățireĭ raseĭ vitelor, nu proprietatea mare, după cum s'a susținut, e pricina, ci lipsa mijlocelor de transport din care cauză rămîneaŭ cîmpurĭ imense necultivate.

Așa a fost în Tutova, pînă la dezvoltarea și eftinirea mijloacelor de transport, așa a fost pînă maĭ dăună-zi, și maĭe întru cît va și astăzĭ, în jud. Botoșanĭ. Dacă azĭ țara noastră nu maĭ posedă acele cirezĭ de boĭ și herghelii renumite de caĭ, e că s'aŭ introdus mașinile: căile ferate, iar cîmpurile de pășune s'aŭ transformat în cîmpurĭ de agricultură.

Se spunea că agricultura la noĭ dă îndărăt. Carĭ sînt oare pricinele acestuĭ fapt? Una din ele că s'aŭ ivit nouĭ centre producătoare. E concurența ce ne-o face Indiile, Argentina, etc., e supraproducerea. Acestea aŭ făcut ca anĭ întregĭ să avem criză, ca vagonul de grîŭ să se scoboare pînă la 700 de leĭ, tocmaĭ în aniĭ 1893 și 1894, cînd magaziile eraŭ pline de grîne. O altă pricină a decădereĭ agricultureĭ în Romînia, sînt taxele vamale carĭ sînt puse în streinătate pe produsele noastre agricole. Am căutat, prin legĭ protectoare, să lovim în produsele Germanieĭ, Franțieĭ, Anglieĭ; ele la rîndul lor aŭ lovit în noĭ...

Dar acolo unde-mĭ place amicul meŭ d. Iancovescu e cînd cu aceeașĭ armă caută să dea două loviturĭ: în proprietatea mică și în socialism. D luĭ afirmă că prin diferite legĭ agrare și acum prin aceasta, se îngrămădesc pămînturile în mîna țăranilor, «înaintea cărora pînă și socialiștiĭ aŭ fost nevoițĭ să capituleze, să-șĭ plece steagul». Și în sprijinul acesteĭ afirmărĭ d-sa aducea pe Guesde, din Franța, și pe Volmar, din Germaniea.

Nu s'a capitulat, domnule Iancovescu, nu s'a plecat nicĭ un steag, dar s'a recunoscut un mare adevăr, un mare principiŭ: acela că, în starea actuală de lucrurĭ, fie-care om poate avea atîta pămînt, cît poate munci el însușĭ, pentru a se întreține...

Eŭ, ca socialist, nu pot să nu protestez în potriva feluluĭ greșit de a se legifera în această materie.

Precum într'o fabrică o mașină nouă inventată, care scurtează munca, ușurează și eftenește producțiunea, — tot așa, în organizarea statelor, acel stat care va pricepe maĭ nainte marile probleme sociale, va fi în fruntea celor-l'alte state, în privința civilizațiuneĭ.

Noĭ, socialiștiĭ, în ceea-ce privește chestia agrară, cerem naționalizarea pămînturilor țăreĭ. Cerem răscumpărarea de către Stat a moșiilor marĭ și a peticelor micĭ de pămînt, și darea lor la comunele de țăranĭ, carĭ să le muncească în devălmășie.

Fie-care muncitor va avea din producție, atîta cît îĭ va fi de ajuns pentru toate nevoile vieței, iar restul va servi la susținerea nevoilor comunelor. (Ilaritate. D. Epurescu se agită).

V. G. Morțun: Domnule Epurescu, eŭ v'am ascultat fără să vă întrerup; vă rog ca nicĭ d-v. să nu mă întrerupețĭ.

Recunosc ca d-v. să nu putețĭ fi pregătițĭ științificește pentru a pricepe evenimentele ce se desfășură înaintea ochilor noștri. Recunosc ca să nu fițĭ pregătițĭ nicĭ din punctul de vedere moral, pentru a pricepe foloasele reformelor propuse de socialiștĭ. Dar găsesc că ațĭ putea găsi o medie între starea de azĭ și între cea urmărită de noĭ, de socialiștĭ. Ațĭ putea ca pămînturile să nu le dațĭ în mîna țăranilor pe vecĭ. In adevăr, ce se alege pentru țăran din cele 4–5 hectare de pămînt, ce i le vețĭ da acuma, dacă peste o sumă de anĭ acest pămînt va fi împărțit între copiiĭ țăranuluĭ, iar peste altă sumă de anĭ va fi iarășĭ îmbucătățit între copiiĭ copiilor luĭ, după cum s'a întîmplat cu pămînturile împărțite la 1864?

Propunerea mea este, ca cele 5—6 pogoane să se dea țăranuluĭ pe viață, în schimbul uneĭ rente. La moartea sa, statul va intra în posesiunea pămîntuluĭ, spre a-l da din noŭ pe viață unuĭ altuia.

Ast-fel, cînd transformarea proprietățeĭ ar veni în alte state, ar veni și la noĭ maĭ ușor.

Dacă însă din punctul de vedere teoretic sînt în potriva feluluĭ d-v. de legiferare, din punctul de vedere practic, declar că instituind această lege, facețĭ foarte bine. (Aplauze).

Ea va contribui mult la scăparea țăranuluĭ de reaua stare de azĭ, cînd îșĭ vinde munca luĭ pe un preț derizoriŭ.... Zadarnic vețĭ face d-v. învățămîntul obligatoriŭ, dacă țăranul n'are mijloace de traiŭ. Dîndu-ĭ aceste mijloace îl vețĭ face să-șĭ poată da copiiĭ la școală.

Apoĭ, țăranul vroind să'șĭ desfacă marfa în orașe, avînd cu orașul din ce în ce maĭ multe relațiĭ, fatal va progresa, va pricepe ideile moderne și va evalua spre noĭ, socialiștiĭ, urmașiĭ fireștĭ aĭ mareluĭ partid liberal.

Se maĭ zicea că prin această lege vom aduce pe țăranĭ în stare de a face pe marele proprietar să-șĭ vîndă cu de-a sila proprietatea. Aceasta-ĭ fals. La noĭ țăranul e atît de liniștit, așa de puțin pretențios în cît vrea nu pămînturĭ, dar avansurĭ pentru munca viitoare. Ceĭ carĭ aŭ pretențiunĭ în adevăr la pămînturĭ, nu sînt țăraniĭ, ci bogătașiĭ satelor, carĭ se poartă cu dînșiĭ maĭ răŭ de cît mariĭ proprietarĭ (Aplauze).

In proectul de lege, la art. 26 și 38, d-v. prevedețĭ că eleșteele și pădurile să fie rescumpărate de către comună. Pentru ce nu prevedețĭ același lucru și pentru islazurĭ? — Aceasta nu-ĭ numaĭ de cît o cerere socialistă

Daca țăranul stă răŭ, una din pricinĭ e că-ĭ lipsește și islazul, și, pentru pășunatul vitelor sale, e nevoit să-șĭ robească munca pe o vară întreagă. Pentru ce n'ațĭ da maĭ bine islaz în locul celor 12 ectare ce se daŭ școaleĭ și bisericeĭ? Valoarea islazurilor s'ar putea adăogi la costul locurilor date la țăranĭ.

In proiect se maĭ spune că 150 locuitorĭ vor fi de ajuns spre a forma o comună. Sînt dator să mă ridic în potriva acesteĭ dispozițiĭ periculoase. Datoria noastră e de a forma sate cît se poate de marĭ, pentru a se putea stabili o maĭ strînsă legătură între ele și orașe, pentru a se putea ușura comunicațiunea, transportul.

De asemenea mă ridic în potriva art. 35. De ce nu lăsațĭ, ca și pînă acum, 60 de anĭ ca termen de plată al pămînturilor?

D. Epurescu zicea că proiectul de față are bunul de a asigura țara contra tuturor agitațiunilor carĭ ar putea turbura pătura țărănească. D-sa făcea aluzie la agitația socialistă. Deșartă părere!

Adevărul e că actuala ordine socială e o stare de tranziție, cum aŭ fost și toate cele din trecut. Nădăjduesc că viitorul ne va aduce o ordine socială care se va deosebi de cea de azĭ după cum aceasta se deosibește de cele din trecut, o ordine socială bună și dreaptă pentru toțĭ. Aceasta-ĭ numaĭ ordinea socială socialistă.

Ierĭ am avut stările de robie și de servagiŭ, în carĭ producția era individuală. Azĭ, în societatea capitalistă burgheză, avem producție colectivă, însă apropriație individuală. —Mîine? Mîine vom avea producția colectivă, dar și apropriația va fi colectivă!

Nimic nu-ĭ statornic în lume, totul e supus schimbăreĭ. După cum cursurile de apă se revarsă cele maĭ micĭ în cele maĭ marĭ, iar acestea merg în Ocean, tot așa toate curentele sociale se îndreaptă către Oceanul socialismuluĭ, în care și d-v. avețĭ să mergețĭ, cu voe saŭ fără voie!

O voce: Fără voie!

INFORMAȚIUNI

CRIMA DIN CALEA VICTORIEĬ

Doĭ amorezĭ. — Dușmăniile pentru dragoste. — Favoritul. — Maltratarea amantuluĭ favorit. — Răzbunarea. Intîlnirea adversarilor. — Urmărirea luĭ Păiș. — Săvîrșirea crimeĭ. — Arestarea.

Sîmbătă seara pe la orele 10 s'a în'împlat pe calea Victorieĭ, vis à vis de palatul regal, o crimă, ale căreĭ amănunte reporterul nostru le-a luat de la chiar fața loculuĭ.

Iată aceste amănunte:

* * *

Un ungurenaș anume Niculae Păiș, tînăr, frumos și voinic, în vîrstă de 19 anĭ servitor la cafeneaua Națională era amorezat cu o servitoare anume Ana Mihail din strada Sfințiĭ Voivozĭ, 48.

Amanta luĭ Păiș însă, maĭ era curtenită și de un alt tînăr anume Ilie Cernea, servitor la fotograful Oppelt din Bulevardul Elisabeta.

Intre aceștĭ doĭ amanțĭ există o continuă dușmănie și în cîte-va rîndurĭ Nicolae Păiș care era favoritul Aneĭ, încasase oare-carĭ bătăĭ de la adversarul săŭ, care credea că prin teroare va sili pe Păiș să se retragă și să rămînă ast-fel stăpîn pe situațiune.

* * *

Păișĭ însă cu toate maltratările suferite nu se da înapoĭ căcĭ îșĭ iubea foarte mult amanta și era chiar hotărît ca pe dată ce va ajunge la majorat s'o ia în căsătorie.

Amărît însă de cele suferite, Păiș se hotărește a se pune în stare de apărare și în caz cînd adversarul săŭ îl va maĭ ataca să răspundă și el.

In acest scop, Păiș îșĭ procură un mic cuțit pe care îl pilește și se înarmează cu el.

* * *

Sîmbătă seara Păiș se duce să se întîlnească cu iubita luĭ, însă adversarul săŭ venise maĭ înainte și dădea necontenit tîrcoale prin fața caseĭ unde domicilia Ana.

Păiș văzînd pe Cernea, se hotărește să se întoarcă acasă însă tocmaĭ atuncĭ îl zărește amanta și-l strigă, el însă nu vroiește să răspundă.

Ana vede un comisioner pe care îl roagă să se ducă repede și să-ĭ spue luĭ Păiș că-l chiamă cine-va să se întoarcă înapoĭ. Tînărul răspunde că nu se poate întoarce de oare-ce are treabă la prăvălie.

In acest timp însă, adversarul săŭ Cernea, se pune în urmărirea luĭ Păiș.

Inainte mergea Păiș, apoĭ Cernea și în urmă de tot comisionarul care îĭ ajunsese.

* * *

Cînd ceĭ doĭ amanțĭ ajung prin fața palatuluĭ Păiș trece drumul și vrea să apuce pe strada Vămeĭ spre a intra în strada Academieĭ și a se duce la cafenea.

Cernea văzînd că Păiș cotește, se repede după el și în dreptul magazinuluĭ *La patru sezoane* îl oprește, îl ia de cămașă și-ĭ trage două palme spunîndu-ĭ să nu se maĭ ducă pe la Ana.

Păiș, înfuriat de atîtea maltratărĭ suferite, scoate repede și el cuțitașul și dă la întîmplare adversaruluĭ săŭ o lovitură de cuțit.

Lovitura însă a fost dată atît de nenorocit în cît Cernea a fost lovit drept în inimă.

Păiș vrea să fugă repede pe calea Victorieĭ, iar rănitul se ia după el, însă abea ajunge în dreptul magazinuluĭ Colțescu și de odată cade jos mort, iar sîngele începe a gîlgăil din noŭ.

* * *

In acel moment, în fața palatuluĭ era foarte multă lume și agențĭ polițieneștĭ, carĭ așteptaŭ trecerea Regineĭ la balul *Policlinicеĭ*.

O doamnă care văzuse scena, începe să strige:

— *Punețĭ mîna pe ăla că a omorît un domn!...*

Agențiĭ se reped și arestează pe Păiș.

Lumea se strînge în număr foarte mare și toțĭ sar să dea ajutor victimeĭ, însă Cernea zăcea mort într'un mare lac de sînge.

Pentru a nu indispune pe Regina care în trecere ar fi putut vedea cadavrul trîntit în drum, poliția a ridicat repede cadavrul pe care l'a dus la secția VI din strada Batiștea. Tot aci a fost adus și asasinul.

* * *

Am văzut atît pe Păiș cît și cadavrul luĭ Cernea care era întins pe un coridor din curtea secțieĭ, unde se aștepta medicul legist spre a dispune transportarea la Morgă.

Cernea e în vrîstă de vre-o 21-22 de anĭ. Imbrăcat cu haine moderne și curate, la gît purta o cravată deschisă în care era înfipt un ac cu o imitație de diamant.

Tot pieptul cămășeĭ era leorcă de sînge.

Sus, comisarul dresa procesul-verbal.

Păiș era îmbrăcat în hainele portuluĭ din Transilvania. Dînsul șĭ-a mărturisit toată crima a arătat cum îșĭ iubea amanta, cum Cernea l'a maltratat, cum el și a pregătit cuțitul și s'a pus în stare de apărare și cum în fine fiind atacat s'a apărat lovind pe adversar cu cuțitul.

Dînsul declară că n'a avut gîndul să omoare pe Cernea ci numaĭ să-l rănească spre a-l face ca pe viitor să-l lase în pace.

Cuțitul cu care a ucis pe Cernea, a fost găsit în stradă. Cuțitul e foarte ordinar și avea o lamă de vre-o 12-15 centimetri și cu nișțe prăsele de lemn.

Se cunoaște cum Păiș îl pilise spre a fi tăios.

Cînd a venit procurorul îl întreabă pe Păiș:

— Bine, mă, nenorocitule, cum aĭ omorît omu:

— De, d-nule, în aprindere! N'am vroit să-l omor!...

— Apoĭ acum aĭ să intri în pușcărie, vaĭ de capul tăŭ!...

Cuvîntul *pușcărie* părea că îngrozise pe nefericitul tînăr căcĭ îșĭ întoarse ușor capul spre a-șĭ ascunde ochiĭ carĭ eraŭ înlăcrămațĭ.

Iona

Legațiunea otomană a înmînat un mare număr de ordine de chemare rezerviștilor turcĭ aflațĭ în Capitală.

Azĭ saŭ mîine rezerviștiĭ vor trebui să plece la Constantinopole, spre a se prezinta la corpurile respective.

D. Vasile Lascar, ministru de interne, lucrează cu multă activitate la proiectul de reorganizare a Dobrogeĭ și care proiect ține să fie votat în chiar sesiunea actuală a Corpurilor legiuitoare.

Ministrul de interne a acordat un noŭ congediŭ de o lună d-luĭ Radu Stanian primarul orașuluĭ Ploeștĭ, care am spus că se află bolnav la Menton.

Demisiunea d-luĭ Ghelmăgeanu, primarul orașuluĭ T.-Severin a fost primită de către ministrul de interne care a invitat consiliul comunal să procedă la alegerea unuĭ noŭ primar.

D. căpitan Milicescu, actual inspector polițienesc, va fi numit definitiv în postul de comandant al sergenților, în locul rămas văcant prin moartea maiorului Ursu.

Sub comisiunea budgetară a admis fără nicĭ o modificare budgetul departamentuluĭ justițieĭ.

In urma atitor nemulțămirĭ provocate în populațiunea județuluĭ Constanța, ministrul de interne a hotărît să înlocuiască pe actualul prefect Chintescu.

Primim plîngerĭ că zilnic și maĭ ales Duminica, se întîmplă scandalurĭ, din causa așa ziselor jocurĭ «*10 banĭ culoarea*» și «*Maca*» cu carĭ sînt postațĭ în fața imprimerieĭ Statuluĭ o specie de indivizĭ carĭ înșeală publicul întru'n mod murdar.

Așa nu maĭ departe de cît erĭ Duminică s'a întîmplat un scandal care putea avea urmărĭ grave, căcĭ unul din adversarĭ lovit pe nedrept în învălmășala lupteĭ zărind un geandarm se repede la el și fără ca acesta să aibă timpul necesar pentru a-l opri, îĭ smulge sabia și se repede după adversar. Acesta o ia la fugă și ast-fel a putut scăpa. Chestia a fost pe urmă tranșată la secție.

Intrebăm poliția capitaleĭ: de ce nu intervine pentru stîrpirea odată a acestor jocurĭ, carĭ se știe că sînt înșelăciunĭ?

Ni-se afirmă de alt-fel că uniĭ agențĭ toleranțĭ primise mită de la antrepenorĭ pentru a fi tolerațĭ să jăfuiască lumea în mijlocul capitaleĭ.

RAZBOIUL GRECO-TURC

Flota engleză.

Ministrul marinei engleze, Gozen a declarat că Anglia 'şi-a mărit într'un timp relativ scurt flota cu 50 la sută.

Flota poate fi prevăzută cu oameni în timpul cel mai scurt şi are pe listele sale o sută de mii de soldaţi activi, 25,000 de rezerve şi 10,000 pensionari. In caz de nevoie staŭ la dispoziţie încă foarte mulţi oameni.

* * *

Intru cît priveşte numărul vaselor; Anglia, **dacă ar izbucni un răsboiŭ, ar putea opune celor două puteri maritime mai mari, un număr mult mai mare de vase de cît aŭ ele împreună şi încă vase superioare prin armamentul şi calitatea lor.** *Nici o escadră străină nu întrece în repeziciune excadrele din Canal şi Mediterană.*

* * *

Anglia se menţine în primul rang, prin repeziciunea şi construcţiunea vaselor sale. Nu e cu putinţă ca Anglia să rămîie în urma celor-l'alte puteri, întru ceea-ce priveşte numărul, repeziciunea şi soliditatea vaselor sale.

* * *

S'a trimis la Caravasara şi Arta, o baterie turcească, compusă din 6 tunuri, 60 tunari şi 80 soldaţi.

* * *

Consulii Franciei, Rusiei şi Angliei, s'aŭ înţeles ca să meargă, fie care pe un vas al Statului saŭ, la Selimo pentru a scăpa pe Turcii blocaţi. Noaptea consulul englez a plecat însă, fără a anunţa pe colegii săi.

* * *

Ricioti Garibaldi, a oferit guvernului grec un corp după unii de două-zeci de mii, după alţii de două mii de voluntari. Probabilă pare ştirea că acest corp se compune din o mie de oameni şi că va purta titlul de *legianca celor o mie de Italieni.*

In urma morţei d-lui Dimitrie Ghica, s'a declarat vacant locul de senator al colegiului I din capitală.

Conservatarii aŭ hotărît să pună la acest colegiŭ candidatura d-lui general Manu.

Astă seară se întruneşte consiliul comunal al capitalei pentru a rezolvi mai multe cestiuni privitoare la exproprieri.

CARNET MUZICAL

Al 2-lea Concert simfonic. — A. Friedenthal

Nu ne-am înşelat; al 2-lea Concert simfonic a luat caracterul unei adevărate festivităţi artistice.

In primul loc, bine înţeles, trebuie să relevăm *Concertul* pentru Piano şi orchestră al lui *Grieg*. Partea de Piano a fost ţinută de eminentul pianist *Albert Friedenthal* din Berlin. Artistul, o distinsă natură muzicală, a obţinut un succes strălucit. Concertul lui Grieg prezintă alăturea cu pasage melodioase de o gingăşie mişcătoare, serioase dificultăţi technice. Friedenthal, cu o siguranţă de maestru, a pus în relief, cu multă poezie, pe cele d'întîiŭ, a învins pe cele de al doilea şi fie care parte, din cele trei ale Concertului, i-a adus aplauzele frenetice ale numerosului auditor.

Să sperăm că artistul nu ne va părăsi, fără să ne regaleze cu un concert propriŭ.

Alte două prime audiţiuni:

Prima simfonică a lui Saint Saëns, opera unei fantasii extravagante, şi *Simfonia* în re minor a lui Dvorak, o lucrare pe care cu cît o auzi mai mult, cu atîta descoperi mai multe frumuseţi, aŭ fost executate cu multă precizie şi fineţă în nuanţări.

Concertul a început cu etern-frumoasa uvertură la *Iphighenia în Aulida* a lui Gluck şi a avut un intermezzo delicios în *Serenada* de o divină naivitate melodică şi instrumentală a lui Haydn.

O mulţumire publică d-lui Wachmann şi bravilor săi colaboratori.

Capriccio.

PREGATIRILE TURCIEI

—prin fir telegrafic—

Trupe turceşti se trimit mereŭ la frontiera Tesaliei. La Salonic aŭ sosit pînă acum 580 vagoane cu infanterie, cai şi tunuri. Din Salonic s'aŭ trimis pe cale maritimă de asemenea la frontiera greacă, trupe de toate categoriile.

* * *

Din ordinul Sultanului se repară de urgenţă telegraful dintre Constantinopole şi eventualul cîmp de răsboiŭ. Directorul tetegrafelor a cumpărat de la firma Limens şi Kalake, 80,000 kgr. sîrmă de telegraf.

* * *

Din Albania de sud s'aŭ trimis la frontiera Tesaliei două, din Monastir patru şi din Ohrida un regiment de cavalerie. Corpul al treilea de armată a trimis toate bateriile sale la frontieră.

ULTIME INFORMATIUNI

RAZBOIUL GRECO-TURC

Circulă zvonul că Delianis a comunicat confidenţial ambasadorului italian, că ar sfătui pe regele Greciei ca să retragă flota, nici odată însă, ca să retragă trupele din Creta.

* * *

Intr'un consiliŭ de miniştri grec, care a ţinut pînă la 1 după miezul nopţei, se zice că s'ar fi hotărît **o acţiune a flotei greceşti pe lîngă coastele Macedoniei.**

* * *

Din Londra se vesteşte că pe neaşteptate Cabinetul s'a întrunit într'un consiliŭ. Circulă zvonul că în concertul Europea s'a manifestat o disonanţă, şi că Angliea refuză de a participa la măsurile coercitive ce s'ar lua contra Greciei.

Mai mult încă, se zvoneşte că Angliea va părăsi cabinetul European, dacă nu i se va asculta cererea, ca Turciea să fie somată a'şi retrage trupele din Creta, pentru a înlesni Greciei facerea aceluiaşi lucru.

* * *

Toate liniile ferate dintre Constantinopole şi frontiera turcească, sînt într'aşa o stare, în cît transportul trupelor se poate face numai cu cea mai mare greutate. Mobilizările turceşti, cari se fac cu destulă încetineala, sufer şi mai mult din pricina stărei mizerabile a liniilor ferate.

* * *

Corespondentul ziarului *Berliner Tageblatt* din Kopenhaga, a avut un interview cu un diplomat. La întrebarea corespondentului dacă refuzul Greciei de a retrage trupele din Creta ar fi identic cu blocadă, **diplomatul a răspuns că unele puteri vor să caute un modus vivendi fără mijloace violente,** *şi că vor să intre din noŭ în tratative cu Grecia.*

* * *

Regele George a primit în audienţă colectivă pe toţi corespondenţii ziarelor streine, cărora le-a făcut următoarele declaraţiuni: «Sînt acuzat că stric pacea europeană, această acuzare e nedreaptă. In urma ultimelor masacre, pacea nu mai e cu putinţă în Orient. Nu vom da înapoi, înaintea nici unei influenţe. Sîntem gata de un războiŭ împotriva Turciei, şi aşteptăm acum ca puterile, saŭ anumite puteri să blocheze Caneea şi să bombardeze coastele noastre. Dar escadrele europene nu pot pătrunde înăuntrul Greciei. Oare se va mobiliza un corp de armată european împotriva noastră?» — la aceste cuvinte regele zîmbi şi continua: «Macedonia e gata să se revolte. Poporul nostru va lupta pînă la moarte.»

* * *

In urma unui consiliŭ de miniştri ţinut la Ildiz-Kioşk, Sultanul a declarat că nu va consimţi nici o dată ca să îşi retragă trupele din Creta.

Spionii ruşi

Un mare număr de noui spioni ruşi aŭ fost răspîndiţi prin mai multe state pentru a face propagandă panslavistă.

In afară din statele din peninsula balcanică, spionii ruşi sînt în mare număr răspîndiţi, mai ales în Austro-Ungaria şi sînt puşi sub conducerea unor agenţi cari joacă roluri importante.

O telegramă din Triest anunţă că autorităţile aŭ prins şi arestat pe un şef al spionilor, un ziarist rus, care avea de gînd să facă în Galiţia şi Ungaria comitete secrete pentru propaganda panslavistă.

Scandalul de la balul Presei

Vineri seara, cu ocaziunea balului mascat organizat de societatea Presei, s'a petrecut un scandal din care a rezultat că celebrul atlet San-Marin a fost pălmuit de către intendentul teatrului Sterescu.

Iată cîte-va amănunte în această privinţă:

* * *

O doamnă mascată care jucase la tombolă, cîştigase mai multe obiecte pe cari neavînd unde le ţine, le-a încredinţat unui om de serviciŭ.

La terminarea balului doamna vine să-şi ia obiectele, însă servitorul declară că a venit o doamnă mascată cu acelaşi costum şi confundînd-o, i-a dat obiectele.

Doamna a început să protesteze şi fiind cu d. San-Marin, acesta a somat pe servitor să aducă de unde o şti obiectele, căci presupunea că servitorul a ascuns obiectele.

* * *

Ca să scape servitorul s'a făcut nevăzut, însă d. San-Marin apucă de ceafă pe un alt servitor şi-i ordonă să caute pe servitorul cu obiectele.

Se produce un scandal şi imediat vine d. intendent Sterescu, care văzînd că i se maltratează oamenii de serviciŭ şi necunoscînd pe d. San-Marin, se repede la acesta şi-i trage două palme zdravene.

Işi poate închipui ori-cine situaţia în care se găsea celebrul atlet cînd a încasat cele două palme de la bătrînul Sterescu.

D. San-Marin se repede să lovească pe d. Sterescu, însă sar vre-o 15 oameni de serviciŭ şi bătrînul Sterescu primeşte un pumn în piept.

Cîţi-va vizitatori, recunoscînd pe d. San-Marin, intervin şi-l roagă să se liniştească spre a împiedica vre-o nenorocire.

Intr'adevăr atletul se linişteşte, însă în culmea ciudei strigă bătrînului Sterescu:

— Mă nenorocitule, ştii tu cine sînt eŭ? Te omor, vai de capul tăŭ, eŭ sînt San-Marin!...

La auzul acestui nume toţi s'aŭ îngrozit, iar d. San-Marin a plecat cu suvenirul celor două palme.

Intrunirea sturdzistă

Aseară a avut loc la d. Dimitrie Sturdza o întrunire intimă la care aŭ luat parte miniştrii Cantacuzino şi Stoicescu, cum şi mai mulţi deputaţi şi senatori.

D. Sturdza şi-a început intrigile în contra cabinetului Aurelian.

O femee anume Elena Băluţă, din comuna Almăgelu, judeţul Mehedinţi, a dat unei femei însărcinată, Maria Clucern, niştemedicamente pentru a-i înlesni avortul.

Medicamentele fiind amestecate cu o mare cantitate de piatră vînătă, femeea a încetat imediat din vieţă.

Autorităţile aŭ arestat pe ignoranta doctoreasă.

O nenorocire în bal

Duminecă seara, a avut loc în sala Dacia, un bal organizat de societatea croitorilor civili din Capitală.

Cu această ocaziune, s'a întîmplat un accident foarte nenorocit.

Se dansa valsul. Două perechi de tineri s'aŭ lovit într'un mod atît de tare, în cît o d-ră anume Blüm, a alunecat pe parchet şi a căzut atît de răŭ în cît şi-a rupt un picior şi a fost pe braţe transportată la spitalul Brîncovenesc.

Sîmbătă seara a avut loc un Bal în sala Traian dat de Comitetul culoarei de negru (?) sub patronagiul d-lui Procopie Dumitrescu.

Am putea oare căpăta lămuriri despre ce se face cu banii adunaţi, căci pe bilete nu se arată scopul. Gurile rele vorbesc că acest Bal s'a dat în folosul d-lui Ionel Antonescu cunoscutul inspector-torturator, ca recompensă pentru alcătuirea listelor electorale ce le-a întocmit la d-lui acasă.

Ca de obiceiŭ, poliţia şi-a făcut datoria împărţind biletele pe la negustori, căci spre a se asigura reuşita balului, s'a dat cîte zece bilete de fie-care secţie spre a le vinde comisarii.

RAZBOIUL GRECO-TURC

— Prin fir, telegrafic. —

Atena, 24 Februarie.

Din sorginte autentică se anunţă că răspunsul Greciei va avea următorul conţinut. Grecia va declara că poate să'şi retragă flota din apele Cretane; nici odată însă nu va putea să recheme trupele de sub comanda colonelului Vasso. Grecia e gata faţă de ori-ce eventualitate.

Constantinopole 24 Februarie.

Poarta a trimes pe un credincios al ei din Jildiz-Kioşk, în misiune secretă la Sofia. Mehmet Paşa care fusese mai întăi însărcinat cu astă misiune, a fost telegrofic rechemat din Adrianopole.

Salonic 24 Februarie.

Insurgenţii greci aŭ distrus linia ferată Salonic-Monastir. Turcia are actualmente nevoe de aproape toate trupele sale, pentru ca să poată apara şi repara şi această linie de cea mai mare importanţă strategică.

Londra 24 Februarie.

Se telegrafiază ziarelor engleze că ofiţerii greci din Creta, ar fi declarat că demisionează cu toţii din armata greacă, dacă guvernul le-ar da ordinul ca să părăsească insula.

Constantinopole 24 Februarie

Poarta a declarat că primeşte în principiŭ autonomia Cretei. Ea'şi rezervă însă dreptul de a mai discuta în fond această chestiune.

Caneea 24 Februarie

S'a format un corp de soldaţi europeni, care să înainteze spre Kandano, spre a veni în ajutorul turcilor asediaţi. Consulul Greciei a declarat că guvernul grec refuză de a'şi lua răspunderea pentru urmările acestei expediţiuni. Există mari temeri, că ar putea să se întămple ciocniri sîngeroase între trupa europeană şi insurgenţii greci.

Atena 24 Februarie

Regele Greciei a depeşat colonelului Vasos, ca să se pregătească pentru rezistenţă pînă la extrem.

CAMERA

Sedinţa se deschide la ora 2 sub presidenţia d-lui Geani, preşedinte.

Prezenţi 97 domni deputaţi.

Se intră în ordinea de zi: discuţiea pe articole a proectului de lege pentru înfiinţarea casei rurale.

D. Stolojan, raportor, dă cetire art. 1.

D. Gr. M. Sturdza, suindu-se la tribună, susţine articolul. **Cere** garanţiea legei pentru ca ţăranii să nu silească pe proprietari a-şi vinde moşiile (!?) D-sa zice că nu linguşeşte nici pe cei mari, nici pe cei mici.

Susţine că legea e moralizătoare pentru săteni. Ţăranul muncind în timp de pace sporeşte bogăţia naţională, iar pe cîmpul de luptă apără patria.

D. Politimos. Mai deunăzi, prinţule, susţineai că soldaţii romîni aŭ murit în mlaştinile Bulgariei.

(Prinţul se înfurie, se agită. — Zgomot şi scandal).

Urmează combătînd pe Morţun, care arătase ce fel de patrioţi aŭ fost proprietarii mari.

ULTIMA ORA

—Telegramă specială—

Brăila, 24 Februarie.

Din sorginte absolut sigură, aflu că principele de Wales a trimes regelui George o telegramă, sfătuindu-l să perziste în atitudinea sa, şi să fie sigur de sprijinul reginei şi al guvernului englez.